

A turisztika közügyi tudomány

(Levél a szerkesztőséghez)

Mivel a *Korunk* több alkalommal is foglalkozott a turisztikával, úgy vélem, jól tenné, ha bizonyos kérdéseket alaposabban tisztázna e sokágú problémakörben. Ilyen céllal fűznék néhány megjegyzést e témához.

Nem szorul különösebb bizonyításra, hogy a természetjárás fontos helyet foglal el a sportok rendszerében: elősegíti a test harmonikus fejlődését és részben kialakítja a magas termelékenységű munkához szükséges erkölcsi képességeket is. Egyedüli sportág, amelyben nincsenek nézők, csak résztvevők, a sportpálya a nagy természet, a földrajzi környezet, és életkortól függetlenül mindenki gyakorolhatja. A természetjárás alapja a természet szeretete, minden megnyilvánulásának megértése, a természet esztétikájának élvezete.

A modern turisztika igen bonyolult ipari-kereskedelmi és tudományos-technikai szakmában ölt testet. Ez a szakma az *idegenforgalom*. A modern idegenforgalom mind teljesebben hasznosítja egyrészt a természet szépségeit, másrészt a múlt és a jelen emberi teljesítményeit. E világméretekben kibontakozó tömegmozgalomban mindenki érdekelt: a látni-utaznivágyó ember, és a fogadó vállalat vagy ország egyaránt. Az idegenforgalom ma már százazrek számára teszi lehetővé, hogy évi szabadságukat lakóhelyüktől távol, idegen természeti környezetben, városban, üdülöhelyen, vagy gyógyfürdön tölthessék el. Ma már mind többen felismerik az idegenforgalom értékeit: van, akinek „orvosság”, van, akinek szórakozás, művelődés, egyszóval kellemes és hasznos időöltés. A turisztika integráns része a modern életnek.

Az idevágó tudományos kutatás egyre alaposabban feltárta a turisztika lényegét, jelentőségét. A svájci, francia, olasz, cseh és más turisztikai iskolák képviselői mind határozottabban körvonalazzák e tömegmozgalmi jelenséget. Az egyes országok turisztikai potenciálfelmérései, valamint különböző turisztikai övezetek gazdasági szempontból történő értékelései alkotják a modern turisztika alapkérdéseit. A *turisztikai tudomány* az ilyen vonatkozású elméleti megalapozásokat más tudományok felhasználásával tudja elvégezni. Így talál egymásra például a turisztika és a földrajz. E két tudomány között egy új, gyakorlati jelentőségű határtudomány kezd kibontakozni: a *turisztikai földrajz*. Tárnya a turistamozgalom és a földrajzi környezet közti kapcsolatok, összefüggések tanulmányozása. Felméri a turisztikai lehetőségeket, megállapítja az uralkodó tényezőket, melyek ismeretében gyakorlatilag megvalósítja az idegenforgalom fejlesztését, távlati kibontakozását. Kutatási eszközei sajátosak. Részletes felméréssel állapítja meg: honnan jönnek a turisták, hányan jönnek, milyen irányban haladnak, hol időznek szívesebben, mi vonzza őket, mennyit költenek, egyáltalán milyen tényezők készítetik őket utazásra?

Amikor a turisztikai földrajz alkalmazásával felmérjük az idegenforgalom valamennyi tényezőjét, már gyakorlati feladatokat szolgálunk. Hozzájárulunk az övezetek funkcióinak megállapításához, az ország turisztikai potenciáljának sokoldalú értékesítéséhez. Az alapos és sokoldalú felmérés útján lehetővé válik a tervezés, az előrejelzés turisztikai jellegű beruházásokra, reklámtechnikai kérdések megoldására,

Ismeretes, hogy az idegenforgalom gazdasági jelentőségét tekintve vetekedik sok népgazdasági ággal. Az idegenforgalmat „láthatatlan export” néven is szokták emlegetni. Mint a külkereskedelem egyik „formája” óriási jövedelmet eredményez a fogadó országoknak. A „turisztikai ipar” jelentékeny külföldi valutát „termel”, általában pozitívan befolyásolja az illető országok fizetési mérlegét. A turisztikai ipar látható előnyei szoros kapcsolatban állnak a közlekedéssel, kereskedelemmel, különösen a vendéglátó iparral és közvetve az élelmiszeriparral. Az említett népgazdasági ágak mellett az idegenforgalmat jelentősen befolyásolja a nemzetközi jog, a devizapolitika és a vámpolitika is. Mindez arra vall, hogy napjaink idegenforgalmának bonyolult ipari és kereskedelmi jelentősége van.

Az idegenforgalom gazdasági jelentősége mellett nem törpül el kulturális-politikai jelentősége sem. A nemzetközi idegenforgalom a kulturális és művészi értékek cseréjének, a kölcsönös megismerésnek az eszköze. Az egyes országok művészeti értékeinek megismerése, a kölcsönös tisztelet és elismerés mind közelebb hozza egymáshoz a különböző népeket, hozzájárulva a baráti kapcsolatok kiépítéséhez.

Hazánk nemzetközi turisztikai versenyképességét azok az idegenforgalmi értékek határozzák meg, melyek vonzzák a külföldi vendégeket: vannak magaslati üdülésre és téli sportolásra alkalmas festői hegyvidékeink, napos tengerpartunk, kitűnő gyógyfürdőink, történelmi emlékekben bővelkedő helységeink, népművészeti hagyományaink... Mindezen értékek összessége biztos alapot teremt idegenforgalmunk kibontakozására. Államunk nagy erőfeszítéseket tett az idegenforgalom fejlesztésére, a korszerű turisztikai feltételek megteremtésére. 1970-ig 3 milliárd lejt irányoztak elő turisztikai alapra. Ebből az összegből épülnek újabb tengerparti szállodák, a nagyvárosokban vendéglátóipari egységek, hegyvidékeinken menedékházak. Mindezek mellett élelmiszeriparunk fejlődése, valamint a népművészeti tárgyak kivitelezése emeli a turisztikai zónák vonzását. Sok múlik a szubjektív tényezőkn is: a helyszíni szolgáltatások minősége, a civilizált kiszolgálás és elszámolás nagymértékben befolyásolja az idegenforgalom fellendítését.

Legsürgősebb feladat: *megyéink* konkrét helyi idegenforgalmi adottságainak alapos felmérése, hogy az eddig ismeretlen vagy kevésbé ismert vidékeket sokkal-sokkal magasabb szinten tudjuk hasznosítani. E tekintetben komoly kezdeményezés lehet a *helyi sajtó*.

A sajtóra vár különben a turisztika reklámozása is. Fontos feladat a turisták sokoldalú tájékoztatása hazánk idegenforgalmi értékeiről, és ezen keresztül a turisztikai értelemben vett kereslet alapos megszervezése. A turisztikai reklám csak akkor lesz hasznos, ha figyelembe veszi a hírverés speciális alapelveit: formájában legyen modern, vonzó, ötletes, művészi, tartalmában legyen igaz, időben legyen folytonos. Sokoldalúan kell bemutatnia a „kinálatot”, felkeltenie a legmesszebbmenő turista-érdeklődést az idegenforgalmi nevezetességek iránt, s az érdeklődést hasznosítani ott és amikor a turisták vásárolnak.

Idegenforgalmi adottságainkat csak akkor tudjuk messzemenően értékesíteni, ha mindennapi munkánkkal, megfelelő szakértelemmel ez országos jelentőségű kérdés ügyét helyileg is szolgáljuk.

Székelyudvarhely, 1968. augusztus

Vofkori László
tanár